

AİLE EĞİTİM SEMİNERİ

HAZIRLAYAN
ESMANUR ÖNER

REHBERLİK SERVİSİ

ÇOCUKLARIMIZ...

**Bizim en değerli
varlıklarımız...**

**Tüm çabalarımız
onların iyiliği için...**

ETKİLİ AİLE İLETİŞİMİ

ACABA ÇOCUKLA İLETİŞİM DEYİNCE AKLIMIZA NE GELİYOR?

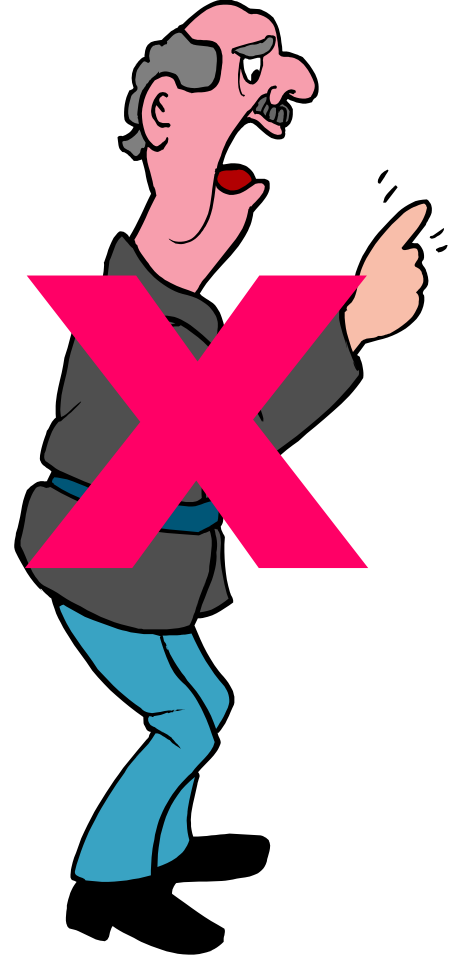
- ✘ Ona bir şeyler söylemek,
- ✘ Bir şeyler anlatmak,
- ✘ Nasihat vermek,
- ✘ Söz dinletmek....

İLETİŞİM TEK YÖNLÜ MÜDÜR?

İLETİŞİM NEDİR?

İletişim, iki kişi
arasında,
karşılıklı mesaj
alışverişidir.

Çocuğumuzla Aramızdaki İletişim Engelleri:

- EMİR VERMEK
- GÖZDAĞI VERMEK
- “SEN DİLİNİ” KULLANMAK
- AHLAK DERSİ VERMEK
- NUTUK ÇEKMEK-ÖĞÜT VERMEK
- YARGILAMA-ELEŞTİRME-SUÇLAMA
- AD TAKMAK-ALAY ETMEK
- KIYASLAMA

İletişim Hatalarının Çocuğumuz Üzerindeki Etkileri

- İnadına hareket etme,
- Karşılık verme,
- Kızgınlık,
- Anlaşılmadığını düşünme,
- Yalan söyleme,
- Kaygı, endişe,
- Başarısızlık duygusu,
- Güvensizlik,

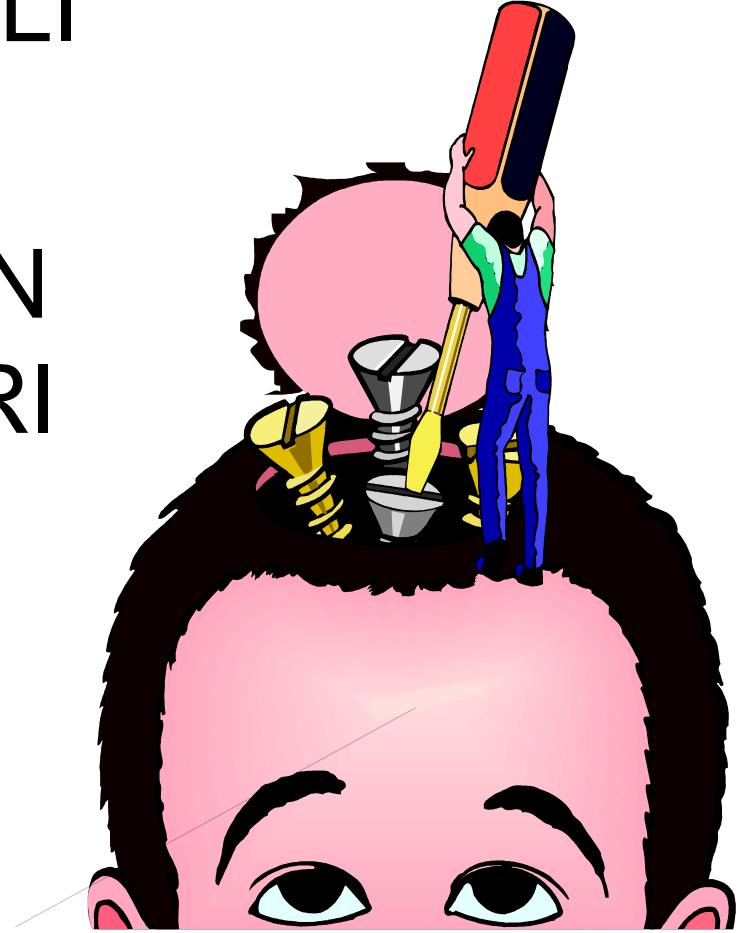

İletişim Hatalarının Çocuğumuz Üzerindeki Etkileri

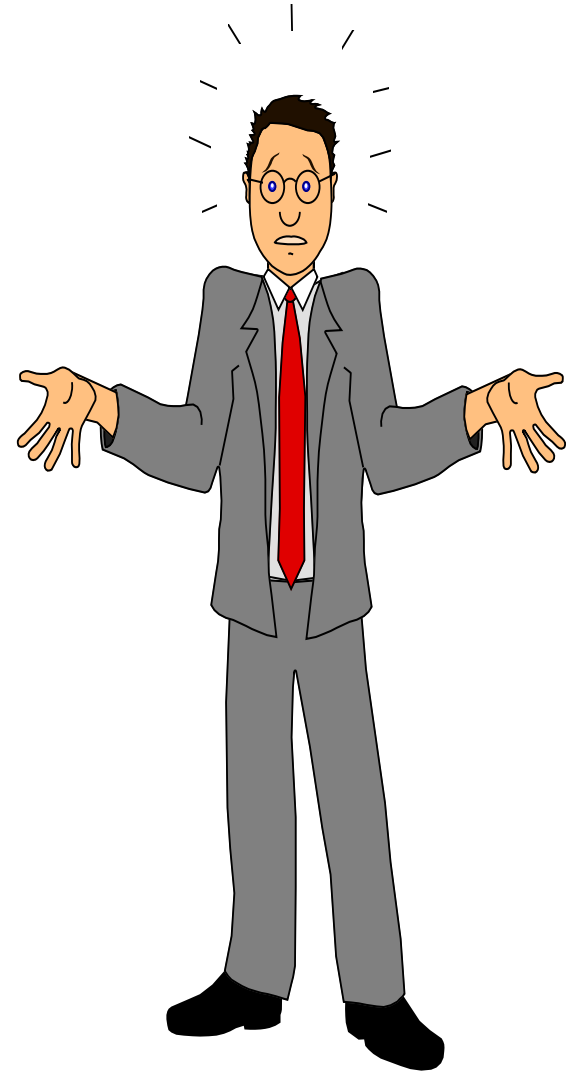
- Gücenme,
- İçe kapanma,
- Sevilmediğini düşünme,
- Benlik Saygısının zedelenmesi,
- Hayata karşı olumsuz bakış,
- Kendine ve çevresine saygı duymama,
- Kendini ifade edememe...

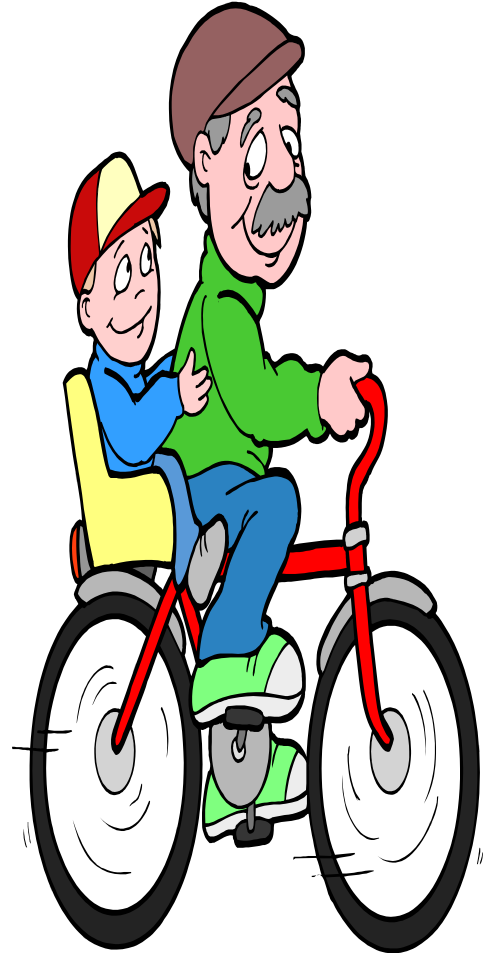
ÇOCUKLARIMIZLA
DAHA SAĞLIKLI
İLETİŞİM
KURABİLMENİN
ANAHTARLARI

- Onunla **değişik konularda sohbet etme ortamı oluşturun.**
- **Aşırı eleştirici ve yargılayıcı olmaktan çekinin.**
- **Hatalı davranışlarını konuşarak uyarın ve ona doğru olanı anlatın.**
- **Başkalarının yanında onu kesinlikle küçük düşürmeyin.**
- **Onu başkaları ile kıyaslamayın.**
- **Kabiliyetlerini farkedin ve teşvik edin**
- **Topluluk içerisinde söz almasını teşvik edin**
- **Ona sık sık sevdiğinizi söyleyin.**

- Çocuđunuza sık sık **söz hakkı** verin
- Kendini ve Duygularını “**Ne Düşünüyorsun, Nasıl Hissediyorsun?**” gibi sözlerle anlamaya çalışın.
- Onun **fikirlerine değer verdiğinizi** hissettirin.
- Onun olumlu davranışlarını kesinlikte **takdir** edin.
- O konuşurken onun **yüzüne bakın** ve ciddiye aldığınızı hissettirin.
- Onun için **zaman ayırın**.
- **Yaşına uygun görevler** verin ve daha sonra başarısını takdir edin.

ANNE BABA TUTUMLARI

YAYGIN ANA BABA TUTUMLARI

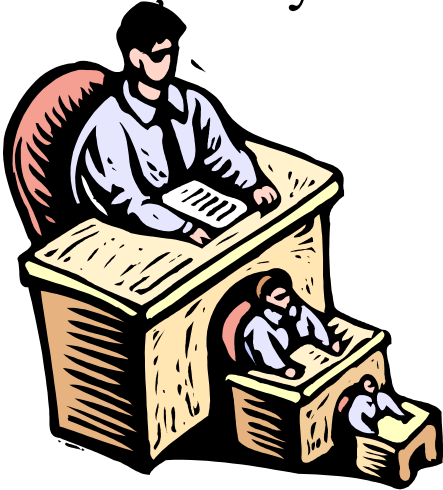

- 1. Baskıcı Ve Otoriter Tutum**
- 2. Gevşek Tutum(Çocuk Merkezli Aile)**
- 3. Dengesiz Ve Kararsız Tutum**
- 4. Koruyucu Tutum**
- 5. İlgisiz Ve Kayıtsız Tutum**
- 6. Güven Verici, Destekleyici Ve Hoşgörülü Tutum**

BASKICI VE OTORİTER TUTUM

DAVRANIŞ: Katı disiplin vardır.Çocuk, her kurala uymak zorundadır. **Zor** kullanarak denetleme ve sevgi esirgeyerek denetleme boyutları egemendir.Denetlenen çocuk ,hangi davranışın hangi tepkiyi alacağı hakkında bir fikre sahip değildir.Çocuk devamlı **suçlanır, karışılır ve cezalandırılır.**

SONUÇ:Çocuğun kendine olan güvenini ortadan kalkar.Çocuğun kişiliği zayıflar.Çocuk, sessiz, uslu, nazik, dürüst ve dikkatli olur ama çocuk,küskün, silik, çekingen, kolayca etki altında kalan, aşırı hassas veya aşırı isyankar bir birey haline gelir.

GEVŞEK TUTUM (Çocuk Merkezli Aile)

DAVRANIŞ: Çocuk ailede insiyatif sahibi tek kişidir ve onun isteklerine diğer aile bireyleri kayıtsız şartsız uyarlar. Anne – baba- çocuk rolleri, hak ve sorumluluklar gözardı edilmiştir. Ana-baba- çocuk arasında sağlıklı bir iletişim yoktur. Çocuk, abartılmış sevgi gösterileri içinde büyür. Anne baba evde çocuklarının egemenliğini kabullenmiş ve onlara boyun eğmişlerdir. Çocuk aşırı şımartılmıştır.

SONUÇ: Çocuk doyumsuzdur, 300 elektronik oyuncağına 301 ‘incinin eklenmesini ister. Ana- babalarına hükmederler ve onlara çok az saygı gösterirler. Zamanla ev dışındaki kimselere de egemen olmanın yollarını ararlar. Hayatlarının ilk günlerinden itibaren her türlü ihtiyaçlarının karşılanacağı ve isteklerinin buyruk niteliği taşıdığı beklentisini geliştirmişlerdir. Okul ortamına uyum sağlamakta güçlük çeker. Yetişkin olduklarında da toplumun kendilerine vermediği hakları kendilerine tanımaya karşılaşırlar.

DENGESİZ VE KARASIZ TUTUM

DAVRANIŞ: Anne-baba arasında görüş ayrılığı vardır. Ayrıca anne- baba değişken davranışlar sergilerler. Ana-baba, çocuk konusunda –çocuğun yanında- birbirlerini eleştirirler. Taraflardan biri çocuğu kayırır. Çocuğuna sözünü dinletmeye çalışan karasız ve dengesiz bir anne; Önce çocuğuna yumuşak tonda konuşur, ardından sesini yükseltir, annenin isteği hala yerine getirilmemişse anne çocuğu döver fakat ardından da diz çöküp özür diler. Baba, yorgun olmadığı ve sakin olduğu bir günde ‘uygun’ gördüğü bir davranışı, yorgun ve gergin olduğu bir günde ‘uygun olmayan’ bir davranış olarak görür.

SONUÇ:Çocukta bazı iç çatışmalar oluşabilir.Çocuk huzursuz bir yapıya sahip olur. Çocuk, dengesiz ve tutarsız davranışlar sergiler.

KORUYUCU TUTUM

DAVRANIŞ: Çocuğa gereğinden fazla kontrol ve özen gösterilir. Anne çocuğuna yardım etme ve ona olan sevgisini dile getirme adına çocuğunun yapması gereken davranışları veya görevleri kendisi yapar. Mesela; 2 yaşlarında çatal-kaşık kullanabilen çocuğa 8-9 yaşlarına gelse bile anne eliyle yemek yedirir.

SONUÇ: Çocuk diğer kimselere aşırı bağımlı, güvensiz, duygusal kırıklıkları olan bir kişi olabilir. Gelecekte aynı koruyucu tutumu eşinden bekleyebilir. Çocuk kendi kendini yöneten bir birey olamaz. Çocuğun sosyal gelişimi zedelenir, çocuk kendini gruba dahil ettirmek için zaman zaman toplum dışı ve isyankar davranışlara başvurabilir.

İLGİSİZ VE KAYITSIZ TUTUM

DAVRANIŞ: Anne-baba çocuğu yalnız bırakma görmezden gelme şeklinde çocuğu yalnız bırakır. Duygusal istismara yol açan böyle bir ortamda ana-baba-çocuk üçgeni arasında iletişim kopukluğu gözlenir.

SONUÇ: Çocuk, arkadaşlarına ve yakın çevresindeki eşyalara zarar verebilir. Çocuğun saldırganlık eğilimi güçlüdür.

GÜVEN VERİCİ, DESTEKLEYİCİ VE HOŞGÖRÜLÜ TUTUM

DAVRANIŞ: Ana-babanın çocuklarına karşı hoşgörü sahibi olmaları, onları desteklemeleri, çocukların bazı kısıtlamalar dışında, arzularını diledikleri biçimde gerçekleştirmelerine izin vermeleri anlamına gelir. Evde kabul edilen ve edilmeyen davranışların sınırları bellidir. Bu sınırlar içinde çocuk özgürdür çocuğun söz hakkı vardır, duygu ve düşüncelerine saygı duyulur ve çocuk kendini rahatlıkla ifade eder. Davranışlar kabul görür ve onaylanır. Çocuk sevgi, güven, teşvik görür ve yetişkinler tarafından dinlenir. Çocuk, ikna ederek denetlenir. Anne baba tutarlıdır ve çocuk tarafından anlaşılabilir davranışlar sergiler.

SONUÇ: Çocuk özgüven kazanır ve kendine kendine karar verip sorumluluk taşımasını öğrenir. Çocuk, girişim yeteneğine sahip olur.

AİLELERE ÖNERİLER

- **Çocukları asla korkutmayın. Çünkü korku çocukların psikolojik gelişimini olumsuz etkiler.**
- **Dayağı eğitim sözlüğünüzden çıkarın. Dayak veya herhangi bir şiddetli otorite yüzünden sinen çocuk, yarının içi nefret, isyan duyguları ile dolu insanı olmaya adaydır.**
- **Çocuklarımıza sevgi göstermekten çekinmeyiniz, çünkü çocuk için en önemli ve kalıcı korkuların başında anne ve babası tarafından sevilmemek veya terk edilmek korkusu gelir. Çocuklar kendi sevgilerini cömertçe sundukları kişilerden aynı davranışı beklerler.**

Dayakla ve zor kullanarak davranışı yönlendirmeyi amaçlayan anne baba;

- a. Çocuğun kendilerine karşı korku, öfke ve kızgınlık içinde olmasına sebep olur.**
- b. Çocuğa saldırgan olmayı ve sorunlarını şiddet yoluyla çözmeyi öğretir,**
- c. Zayıf vicdan ve ahlak gelişimine yol açar.**

- **Şımartmak sevgi değildir.Şımartmak çocuğu her yönden geriletir, sevmekse geriletmez. Şımartılan çocuk bencilleşir sorumluluklarının farkına varamaz.**
- **Eğitim açısından en önemli nokta ana babaların çocukla beraber oyun oynamaları ve oyuncak yapmalarıdır. Bunu yapmak asla gevşeklik değildir.**
- **Çocuğu tanıyabilmenin en kestirme yolu çocukla dost olmaktır.Çünkü çocuk sevildiğine sayıldığına değer verildiğine inandığı oranda ana babasına güvenle açılabilir.Ancak çocuğun anlattığı duygu ve düşünce yaşadığı olaylar asla kendisine karşı kullanılmamalıdır bu yüzden çocuk cezalandırılmamalı alay edilmemelidir.**

Çocuğa olumlu yaklaşım için:

- 1. Önce kendi kafanızda net ve tutarlı olun.Çocukla iyi bir iletişim kurun. Yaptığınız işi bırakıp çocuğa yaklaşın ve onun size bakmasını sağlayın.**
- 2. O size bakıncaya kadar.,yapmasını istediğiniz şeyi söylemeyin.**
- 3. Açık ve net olun.’ Şimdi şunu..... Yapmanı istiyorum, anlıyor musun,’ deyin. Evet veya Hayır cevabı alıncaya kadar bekleyin.**
- 4. Eğer karşılık vermezse istediğinizi tekrarlayın.**

Tartışmayın, kızmayın. Yavaş ve derin nefesler alın, böylece sakinleşirsiniz. Aile çocuk ilişkileri, anne-babanın sabırlı olmasını gerektirir.Burada çocuğa vermeye çalıştığınız, bu konuda kararlı olduğunuz mesajıdır.

**İnsana hiçbir şey
öğretemezsin;
öğrenmeyi ancak
kendi içinde
bulacağını
öğretebilirsin.**

Galileo